

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра _____ соціології і публічного управління _____
(назва)

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія споживання

_____ (назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський)
_____ перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки
_____ (шифр і назва)

спеціальність _____ 054 Соціологія
_____ (шифр і назва)

освітня програма _____ Соціологія управління
_____ (назви освітніх програм спеціальностей)

вид дисципліни _____ професійна підготовка; обов'язкова
_____ (загальна підготовка / професійна підготовка; обов'язкова/вибіркова)

форма навчання _____ денна
_____ (денна / заочна)

Харків – 2023 рік

Змістовий модуль № 1 Загальні поняття демографії.

Тема 1. Споживання як предмет наукового вивчення та соціальне явище.

1. Поведінка споживачів в класичній економічній теорії та маркетинговій концепції
2. Поведінка споживачів в рамках поведінкової економіки
3. Консюмеризм як ідеологія суспільства масового споживання.
4. Виробництво і споживання — категорії соціальної науки.
5. Загальна структура виробництва. Споживання як кінцева мета виробництва.

Література: 1-5, 7,8.

Тема 2. Суспільне масове споживання.

1. Поняття споживчої страти.
2. Ідентичність споживача.
3. Споживча соціалізація.

Література: 1-6, 9.

Тема 3. Прийняття рішення споживачем.

1. Мотивація і встановлення мети в ухваленні рішення.
2. Психологічні чинники, що впливають на поведінку споживачів
3. Психологічні основи прийняття рішення про покупку і надані послуги.
4. Моделі прийняття рішень в організаціях.

Література: 1-6.

Тема 4. . Культура як фактор споживчої поведінки

1. Категорія культури.
2. Масова культура.
3. Структура культури. Субкультура, норми, структура норми, цінності.
4. Право, мораль, звичай і ритуал як регулятори споживання.
5. Соціалізація, агенти соціалізації, фази соціалізації, ресоціалізація. Санкції.

Література: 1-8.

Тема 5. Вплив референтних груп на поведінку споживачів

1. Роль реклами в формуванні споживчої життєвої філософії.
2. Соціальне конструювання проблем ідентичності.
3. Типи ставлення споживачів до реклами.

Література: 1-8.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Протягом семестру здійснюється підготовка та захист презентації за темами командних та індивідуальних проєктів, відповідно до тем курсу.

№ з/п	Назва індивідуального завдання та (або) його розділів	(на якому тижні)
1	Підготуватися до дискусії на тему: Соціологія споживання в системі наук, які вивчають споживання: економіка, психологія, соціальна антропологія.	1-2
2	Підготувати командні проєкти на теми: Економічний підхід до аналізу споживчої поведінки. Інституційний напрямок аналізу споживчої поведінки. Т. Веблен. Сучасний соціологічний підхід до аналізу споживачів.	3
3	Підготувати командний проєкт на тему: Консюмеризм - громадянська релігія суспільства споживання.	4
4	Підготувати командний проєкт на тему: Індивідуальне споживання як відтворення людини. Сучасні зрушення в індивідуальному споживанні.	5
5	Підготувати командний проєкт на тему: Фактори, що формують процес прийняття рішення споживачем. Індивідуальні відмінності. Вплив середовища. Психологічні процеси.	6
6	Підготувати командний проєкт на тему: Право, мораль, звичай і ритуал як регулятори споживання.	7-8
8	Підготуватися до дискусії на тему: Сучасні зразки споживчої контркультури. Панки. Скінхеди. Феміністська контркультура.	9
9	Проаналізувати рекламні оголошення (не менше ніж 200). Оформити та представити отримані результати у вигляді презентації.	9

10	Підготуватися до дискусії на тему: Роль реклами у формуванні споживчої життєвої філософії. Типи ставлення споживачів до реклами. Реклама як інструмент «зомбування».	9
11	Підготуватися до дискусії на тему: Поняття бідності. Абсолютна та відносна бідність. Злидні. Поняття депривації	9
12	Підготувати командний проект на тему: Сім'я і домогосподарство як фактор споживчої поведінки	10
13	Підготуватися до дискусії на тему: Шопінг - як життєвий спектакль. Шопінг як гра. Шопінг-залежність.	10
14	Розробити програму та інструментарій пілотажного дослідження за однією з тем (або запропонувати власну та узгодити її з викладачем): – споживча поведінка на ринку освітніх послуг; – споживча поведінка на ринку послуг громадського транспорту; – споживча поведінка на ринку питної бутильованої води; – споживча поведінка на ринку кисломолочної продукції; – споживча поведінка на ринку туристичних послуг; – споживча поведінка на ринку неформального сектору освіти в м. Харкові; – споживча поведінка на ринку пральних машин; – споживча поведінка на ринку мобільних телефонів; – споживча поведінка на ринку спортивного взуття – споживча поведінка на ринку пральних порошків.	10

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1	Опорний конспект лекцій із дисципліни "Поведінка споживачів" / укл.: О. П. Бурліцька. – Тернопіль : ТНТУ ім. І.Пулля, 2019. – 111 с. http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/29440
2	Замкова Н.Л., Поліщук І.І., Буга Н.Ю., Соколюк К.Ю. Поведінка споживачів: Навчальний посібник. – Вінниця: Редакційно-видавничий

	відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2018. – 200 с. https://ir.vtei.edu.ua/g.php?fname=26445.pdf
3	Бабко Н. М., Мандич О. В., Севідова І. О., Романюк І. А. Квятко Т. М., Иванова Р. Х. Поведінка споживача Навчальне видання Навчальний посібник — Х., 2020. — 170 с. http://internal.khntusg.com.ua/fulltext/PAZK/UCHEBNIKI/POVEDINKA%20SPOZHIVACHA.pdf
4	Споживча поведінка українських домогосподарств : монографія / Ю. Ф. Пачковський, А. О. Максименко. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 292 с. http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/%D0%A1%D0%BF%D0%BE%D0%B6%D0%B8%D0%B2%D1%87%D0%B0.pdf

Допоміжна література

5	Sociology: Understanding and Changing the Social World https://open.umn.edu/opentextbooks/textbooks/38
6	Зоська Я. В. Суспільство споживання та соціальні практики споживачів в Україні : монографія. Запоріжжя, 2011.
7	Тарасенко В. І. Соціологія споживання: методологічні проблеми [Текст] / В. І. Тарасенко. – К.: Наук. думка, 1994.
8	Хрустальов, Ф. С. Особливості медіаспоживання різних соціальних груп / Ф. С. Хрустальов // Грані : Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах. - 2014. - № 2. - С. 132-137
9	The consumer society / edited by Neva R. Goodwin, Frank Ackerman, and David Kiron. Washington, D.C. : Island Press, 1997.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

- www.sau.kiev.ua – офіційний сайт соціологічної асоціації України (устав САУ, кодекс професійної етики соціолога, указ президента про розвиток соціологічної науки).
- www.useps.org – офіційний сайт українського центру економічних та політичних досліджень ім. Разумкова (представлені результати досліджень, діаграми, кількісні показники, наводяться дані порівняльних досліджень).
- www.socis.kiev.ua – сайт центру соціальних та маркетингових досліджень (Київ), викладено багатий емпіричний матеріал (результати соціологічних досліджень, публікації центру, статистичні дані).
- www.sociology.kharkov.ua – Sociology Hall, сайт соціологічного факультету ХНУ ім. В. Н. Каразіна.
- <http://www.socium.info/library.html> – бібліотека соціологічної літератури

- www.ucers.com.ua/ukr/all/sociology (Архів соціологічних даних Українського центру економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова, м.Київ).
- www.ukrstat.gov.ua (Статистичні матеріали Держкомстату України)
- www.sociology.kharkov.ua (Домашня сторінка харківських соціологів)
- www.i-soc.com.ua (Домашня сторінка Інституту соціології НАН України)